

23104 – ORGANITZACIÓ I MÈTODES DE TREBALL II

Curs acadèmic	Curs de la diplomatura	Semestre	Crèdits
2009-2010	2n	Octubre-Febrer	6

HORARI DE L'ASSIGNATURA

GRUP 1: Dilluns i dimecres de 11:00 a 13:00
GRUP 51: Dilluns i dimecres de 16:00 a 18:00

HORARI DE TUTORÍES

Dr. Christian Serarols	Dilluns i dimecres de 10:00 a 11:00 i 13:00 a 15:00	Despatx B1-1098 93 581 43 03	christian.serarols@uab.cat
------------------------	---	---------------------------------	--

GUIA DOCENT

RESUM TEMÀTIC

En l'assignatura s'imparteixen els fonaments i els aspectes centrals de l'estudi, disseny i l'organització del treball a les empreses, així com les qüestions bàsiques que fan referència a la qualitat en el treball.

OBJECTIUS

Com a objectius específics d'aquesta assignatura, destaquem:

- Comprendre les distintes etapes del procés de planificació empresarial
- Saber utilitzar les distintes eines de planificació empresarial i de projectes
- Comprendre i saber utilitzar les distintes eines i tècniques de presa de decisions
- Comprendre i saber realitzar les funcions que realitzen els directors de producció
- Saber gestionar estocs i magatzems
- Comprendre i saber dissenyar llocs de treball atractius
- Comprendre i aplicar el concepte de productivitat en el treball
- Comprendre i saber aplicar les principals tècniques de l'estudi de mètodes i temps de treball
- Comprendre què significa la qualitat i les distintes tècniques existents per aconseguir-la

COMPETÈNCIES A DESENVOLUPAR

Es pretén que els alumnes adquireixin un seguit de competències que es consideren imprescindibles per la seva activitat i que apareixen en l'informe del perfil i competències per a la Diplomatura de Relacions laborals. En concret, aquestes competències són:

- Capacitat de comprendre la informació, d'interpretar-la, d'ordenar-la, de sintetitzar-la i d'aplicar-la
- Capacitat de transmetre la informació de què es disposa i de contrastar-la amb d'altres persones
- Capacitat de treballar en grup (adaptabilitat, tolerància, honestetat, etc.)
- Capacitat crítica i anàlisi de problemes
- Aplicació de protocols, processos, tècniques, etc.

TEMARI

1. De la planificació estratègica a la planificació operativa
 - 1.1. El pla d'empresa
 - 1.2. El procés de planificació empresarial
 - 1.3. La gestió de projectes: Gantt, PERT i camins crítics
2. La decisió
 - 2.1. Mètodes i models per a la presa de decisions
 - 2.2. Decisions financeres-monetàries d'avaluació de projectes
 - 2.3. Decisions d'incertesa
 - 2.4. Arbres de decisió
3. Eines d'organització i gestió del treball
 - 3.1. Els ERP's
 - 3.2. La gestió de l'aprovisionament
 - 3.3. Els MRP's
4. Mètodes i temps de treball
 - 4.1. Productivitat i estudi del treball
 - 4.2. Millora de mètodes i optimització de processos
 - 4.3. Mesura de temps i estudi de moviments
5. El disseny de llocs de treball
 - 5.1. Model de les característiques del lloc de treball
 - 5.2. Tècniques d'intervenció
 - 5.3. Condicions ambientals del lloc de treball
 - 5.4. Noves formes organitzatives d'organitzar el treball
6. La qualitat del treball
 - 6.1. El concepte de qualitat i la qualitat total
 - 6.2. Els costos de la qualitat
 - 6.3. Tècniques de millora de la qualitat

BIBLIOGRAFIA PRINCIPAL

- CAPELLERAS, J.L. ; ROYES, A.; SERAROLS, C. (2007) "Organització i Mètodes de Treball I". Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid.
- AGUIRRE de MENA, J. M.; RODRÍGUEZ, M^a. M.; TOUS, D. (2002) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Pirámide, Madrid.
- GIL ESTALLO, M.A.; GINER DE LA FUENTE, F. (2007) "¿Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Conceptos e instrumentos (7ª edición revisada y actualizada)". Esic Editorial, Madrid.
- MARTI, R.; SERAROLS, C.; DE CASTRO, R. (2003) "Organització de la producció". Publicació docent de la Universitat de Girona, Girona.

BIBLIOGRAFIA

- ADAIR, J. (1985) "Management decision making". Ed. Gower, Hants.
- ALONSO, A. (1998) "Conceptos de organización industrial". Ed. Marcombo, Barcelona
- AMAT, O. (2004) "Contabilidad y finanzas para no financieros (9ed)". Ed. Gestión 2000, Barcelona.
- ALBIZU, E. (1997) "Flexibilidad laboral y gestión de los Recursos Humanos". Ariel, Barcelona
- BOHLANDER, G.; SHERMAN, A.; SNELL, S. (2003) "Administración de Recursos Humanos (12 ed.)". Ed. Thomson, Madrid.
- BUENO, E. (1993) "Curso básico de economía de la empresa. Un enfoque de organización". Ed. Pirámide, Madrid.
- CASTANYER, F. (1993) "Control de métodos y tiempos". Ed. Marcombo, Barcelona
- CHASE, R.; AQUILANO, N. (1994) "Dirección y administración de la producción y de las operaciones (6 ed.)". Ed. Addison-Wesley IberoAmericas, México
- CLAVER, E.; GASCÓ, J. y LLOPIS, J. (1996) "Los recursos humanos en la empresa: un enfoque directivo". Ed. Civitas, Madrid.
- CUERVO GARCÍA, A. (coord.) (2008) "Introducción a la administración de empresas (6 ed.)". Ed. Civitas, Madrid.
- DOMÍNGUEZ MACHUCA, J. (coord.) (1995) "Dirección de operaciones I y II". Ed. Mac Graw-Hill, Madrid.
- FUENTE, J. M.; GARCÍA-TENORIO, J.; GUERRAS, L.; HERNANGÓMEZ, J. (2002) "Diseño organizativo de la empresa". Ed. Civitas, Madrid.
- GIL, M.; GINER, F.; MONZÓN, J.; CELMA, M. (1996) "Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Casos prácticos (2 ed.) ESIC Editorial, Madrid.
- HACKMAN, J.; OLDHAM, G. (1980) "Work redesign". Addison-Wesley Reading, Massachusetts.
- HACKMAN, J.; OLDHAM, G. (1976) "Motivation through the design of work? Test of theory". Organizational Behavior and Human Performance 16, pp. 250-279.
- HACKMAN, J.; LAWLER, E. (1971) "Employee reaction to job characteristics". Journal of Applied Psychology 55, pp. 259-286.
- HEIZER, J.; RENDER, B. (1997a) "Dirección de la Producción. Decisiones Estratégicas". Ed. Prentice Hall, Madrid
- HEIZER, J.; RENDER, B. (1997b) "Dirección de la Producción. Decisiones Operativas". Ed. Prentice Hall, Madrid
- HODGE, B.; ANTHONY, W.; GALES, L. (1998) "Teoría de la organización. Un enfoque estratégico". Ed. Prentice Hall, Madrid.
- HODSON, W. (coord.) (1996) "Maynar. Manual del Ingeniero Industrial". Ed. Mac Graw-Hill, México.
- KOONTZ, H. y WEHRICH, H. (1998) "Administración. Una perspectiva global (11 ed.)". McGraw-Hill Interamericana, México.
- LEAL, A.; ALFARO DE PRADO, A.M.; RODRÍGUEZ, L.; ROMÁN, M. (1999) "El factor humano en las relaciones laborales". Ed. Pirámide, Madrid.

- LLORÉNS, F.J.; FUENTES, M^a.M. (2000) "Calidad total. Fundamentos e implantación". Ed. Pirámide, Madrid.
- OHNO, T. (1991) "El sistema de producción Toyota". Ed. Gestión 2000, Barcelona
- O.I.T. (1996) "Introducción al estudio del trabajo, 4^a ed. (revisada)". Ed. O.I.T., Ginebra.
- OLLÉ, M.; PLANELLAS, M.; MOLINA, J.; TORRES, D., ALFONSO, J.; HUSENMAN, S.; SEPULVEDA, P., MUR, I. (1997) "El Plan De Empresa - Como Planificar La Creación De Una Empresa". Ed. Marcombo-Boixareu, Barcelona.
- RENAU, J. (1985) "Administración de Empresas. Una visión actual". Ed. Pirámide, Madrid.
- RODRIGUEZ, M. (2007) "Procesos de Trabajo. Teoría y casos prácticos". Ed. Pearson, Madrid.
- SERAROLS, C. (1998) "Implementació d'un sistema de gestió per a PIMES". Universitat de Girona (projecte de fi de carrera d'Enginyeria Industrial, Escola Politècnica Superior).
- VECIANA, J.M. (2005) "La creació d'empreses: un enfocament gerencial". Serveis d'Estudis La Caixa, Barcelona.
- VECIANA, J.M. (1999) "Función directiva". Servicio de Publicaciones de la UAB, Bellaterra.
- WERTHER, W.; DAVIS, K. (1996) "Administración de personal y recursos humanos (5 ed.)". Mc Graw-Hill Interamericana, México.

FUNCIONAMENT

Per tal d'assolir els objectius formatius i les competències identificades, es realitzaran les següents activitats:

- Estratègies d'Ensenyament-Aprenentatge desenvolupades pel professor (sessions pràctiques, tutories, resolució de problemes, estudi de casos i classes magistrals)
- Activitats que realitzaran els alumnes (assistència a classes, participació en tutories, resolució de problemes i estudi de casos)

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura s'efectuarà mitjançant una prova escrita al final del semestre, així com a través de la realització i participació en exercicis i/o casos pràctics per part dels estudiants.

L'examen final valdrà 6 punts de la nota final, el casos/exercicis valdran 4 punts de la nota final.

Per tal de fer mitjana, l'alumne haurà de treure un mínim de 4 en l'examen final.

També es proposaran activitats addicionals (no obligatòries) que ajudaran a determinar la nota final.

PROGRAMACIÓ

	Dilluns (11-13)		Dimecres (11-13)
28-set	Presentació	30-set	1.1. El pla d'empresa
5-oct	1.1. El pla d'empresa	7-oct	1.2. Exercici: Pla mestre de Producció
	1.2. El procés de planificació empresarial		1.3. La gestió de projectes: Gantt, PERT i camins crítics
12-oct	FESTA	14-oct	1.3. Exercicis varis PERT
19-oct	2.1. Mètodes i models per a la presa de decisions	21-oct	2.1/2. Exercicis varis
	2.2. Decisions financeres-monetàries		2.3. Decisions d'incertesa
26-oct	2.4. Arbres de decisió	28-oct	2.1/4. Exercicis de repàs
	2.4. Exercicis varis		
2-nov	3.1/2. Els ERP's i gestió de l'aprovisionament	4-nov	3.2. Gestió de l'aprovisionament
			3.2. Exercici: Pareto, Lot econòmic
9-nov	3.3. MRP's	11-nov	4.1 Productivitat i estudi del treball
	3.3. Exercicis MRP		4.2. Estudi de mètodes i selecció del treball
16-nov	4.2. Estudi de mètodes i selecció del treball	18-nov	4.3. Mesura de temps i estudi de moviments
	4.3. Mesura de temps i estudi de moviments		4.3. Com millorar i optimitzar el treball
23-nov	5.1. Model característiques lloc de treball	25-nov	5.1. Model característiques lloc de treball
	5.1. Exercici: Lectura disseny del treball		5.2. Tècniques d'intervenció
30-nov	5.2. Tècniques d'intervenció	2-dic	5.3. Condicionaments ambientals del lloc
	5.2. Test del lloc enriquit i preguntes sobre enriquiment		
7-dic	FESTA	9-dic	5.4. Noves formes d'organitzar el treball
			5.4. Exercici: TIC i disseny de llocs
14-dic	6.1. Concepte de qualitat	16-dic	6.2 Quins són els costos de la qualitat
21-dic	6.3. Tècniques de millora de la qualitat	23-dic	6.3. Tècniques de millora de la qualitat
11-ene	Pulmó per acabar temes pendents	13-ene	Repàs i tipus d'examen

PROGRAMA D'ACTIVITATS

TEMA 1: De la planificació estratègica a la planificació operativa

Aquest tema té com a objectiu principal comprendre les distintes etapes del procés de planificació empresarial, així com saber utilitzar les distintes eines de planificació empresarial i de projectes.

Exercicis i activitats proposades:

- Planificació d'una activitat en grup (classe)
- Exemple pràctic d'un pla mestre de producció tot calculant-ne els costos (classe). *Es proposarà la continuació de l'exercici com a exercici opcional.*
- Exemple pràctic de la planificació d'un projecte utilitzant la tècnica PERT (classe). *Es proposaran exercicis addicionals puntuables.*

TEMA 2: La decisió

Aquest tema té com a objectiu principal comprendre les distintes etapes del procés de presa de decisions, tot analitzant els elements de què es componen i les tècniques més adequades per a cada decisió.

Exercicis i activitats proposades:

- Exemple pràctic de càlcul del VA, VAN, TIR, criteri de la ràtio benefici/inversió, criteri del termini de recuperació, punt mort, interessos simples, compostos i anualitats (classe). *Es proposaran exercicis addicionals puntuables.*
- Exemple pràctic de presa de decisions d'incertesa, tant competitives com no competitives i decisions de risc (classe). *Es proposaran exercicis addicionals puntuables.*
- Exemple pràctic de la utilització de l'arbre de decisió com a tècnica de decisió seqüencial (classe). *Es proposaran exercicis addicionals puntuables.*

TEMA 3: Eines d'organització i gestió del treball

Aquest tema té com a objectiu principal estudiar els paquets de programari que donen suport a les distintes àrees funcionals de l'empresa, especialment a l'àrea de producció. S'estudiaran les principals tècniques de gestió d'estocs i magatzems.

Exercicis i activitats proposades:

- Exemple pràctic del criteri de Pareto (classe).
- Exemple pràctic del lot econòmic (classe).
- Exemple pràctic de MRP (classe). *Es proposaran exercicis addicionals puntuables.*

TEMA 4: El disseny de llocs de treball

Aquest tema té com a objectiu principal estudiar com aconseguir una adequació de les necessitats del individu i les exigències organitzatives en allò que es refereix al lloc de treball. S'estudiaran les principals dimensions del lloc de treball i les tècniques d'intervenció que permetran actuar sobre aquestes dimensions per tal de fer-les més enriquidores.

Exercicis i activitats proposades:

- Lectura introductòria al disseny de llocs (classe). *Es proposaran preguntes de control per analitzar els resultats obtinguts i aquests comptaran com a part de la nota de pràctiques.*
- Es realitzarà el test del lloc enriquit, JDS (classe).
- *Cas d'estudi a realitzar fora de classe: "com les Noves Tecnologies poden afectar al disseny del treball".*

TEMA 5: Mètodes i temps de treball

Aquest tema té com a objectiu principal l'examen sistemàtic dels mètodes per a realitzar activitats amb l'objecte de millorar la utilització eficaç dels recursos i d'establir normes de rendiment respecte les activitats. En aquest sentit primer es parlarà de productivitat, entesa com a mesura de l'execució del treball. Es presentaran les principals tècniques que permeten l'estudi de mètodes i medició del treball.

Exercicis i activitats proposades:

- Exemples pràctics de càlcul de productivitat en distintes situacions (classe).
- Exemple pràctic de com construir un cursograma sinòptic, un diagrama de fils i un cursograma de recorregut (classe).
- *Exercicis a realitzar fora de classe: "realitzar un diagrama bimanual del muntatge de bolígrafs i un diagrama d'activitats múltiples".*

TEMA 6: La qualitat del treball

Aquest tema té com a objectiu principal introduir el concepte de qualitat en el treball. Es veurà quina ha estat l'evolució del concepte de qualitat al llarg de la història i quins han estat els principals "gurus" i principis bàsics. També s'analitzaran quins són els costos de fer i no fer qualitat, així com les principals tècniques de millora.